

۳۹۵۹

دانشگاه تهران

دانشکده بهداشت

پایان نامه

برای دریافت درجه فوق لیسانس

علوم بهداشتی

در رشته اداره امور بیمارستانها

موضوع

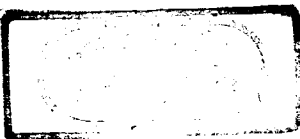
"نقش و دامنه فعالیت سازمان تأمین خدمات درمانی در

ارائه خدمات تندرستی و رفاهی در سطح کشور

نگارش

داود حیـــــــــیـــــــــی دری قشـــــــــلاقی

سال تحصیلی ۲۰۳۵ - ۲۰۳۴

۳۹۵۹

تقدیم ہجرت : ہ

استاد بسیار گرامی و ارجمندم

جناب آقای دکتر فریدون امینی استاد راهنما

۳۹۸۶

تقدیرم بسند :

استاد محترم جناب آقای دکتر باقر قائمیان
که خود را وقف آموزش دانشجویمان نموده
است .

تقدیم به :

فرزندان دلبندم پریمسا - فرزین

هدیه ای بس کوچک

بسه بزرگم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۵	فصل اول تعریف و تاریخچه خدمات درمانی
۵	بخش اول : تعریف بیمه درمانی
۸	بخش دوم تاریخچه درمان در ایران
۱۰	فصل دوم قانون تأمین خدمات درمانی
۱۰	بخش اول : قانون خدمات درمانی
۱۴	بخش دوم : اساسنامه سازمان
۱۵	بخش سوم : ارکان سازمان
۱۶	بخش چهارم : هدف سازمان تأمین خدمات درمانی
۱۶	بخش پنجم : وظایف سازمان
۱۹	بخش ششم : روش درمان مستقیم و غیرمستقیم
۲۲	فصل سوم سیستم خدمات درمانی و رفاهی در سایر کشورها
۲۵	بخش اول : سیستم خدمات درمانی در آمریکا
۳۵	بخش دوم : سیستم خدمات درمانی در جمهوری خلق چین

فهرست مطالب (۲)

صفحه	عنوان
۴۰	بخش سوم : سیستم خدمات درمانی در انگلستان
۴۴	بخش چهارم : سیستم خدمات درمانی در شوروی
	فصل چهارم - بررسی خدمات درمانی در ایران زیر پوشش
۴۸	سازمان تأمین خدمات درمانی
۴۸	بخش اول : مقدمه
۵۰	بخش دوم : درمان مستقیم
۵۶	بخش سوم : درمان غیر مستقیم
۵۸	بخش چهارم : تعرفه های درمانی
۶۳	بخش پنجم : سیستم حق العمل موردی یا فی فرسرویس
	بخش ششم : نابسامانیهای موجود در امر درمان و انتقادات
۶۷	و پیشنهادات
۷۹	بخش هفتم : خلاصه و نتیجه
۸۲	بخش هشتم : خلاصه بزیان انگلیسی
	منابع و مأخذ

مقدمه :

آثار انقلاب عظیمی که برهبری شاهنشاه آریامهرد رمهین عزیز بوجود آمده در کلیه شئون ملی واجتماعی این مرزوبوم مقدس مانند انوار خورشید جهان تاب وخیره کننده میباشد .

انقلابی که صد درصد رنگ ایرانی داشته وباند پشه رهبر بزرگ وقوم ایرانی که طرح ریزی شده وبا خلوص عقیده ۳۴ میلیون ایرانی برای پیشرفت سریع کشور وآزادی وابناء آن بمرجع اجراء درآمده است .

حاجت به توضیح نیست که مسئولیت واحدهای اداری وسازمانهای دولتی در چنین شرایطی تا چه حد دقیق وعمیق خواهد بود زیرا این مؤسسات و - سازمانها هستند که باید خود را با اصول وقواعد چنین تحول عظیمی مطابقت داده وقادر بیدرک واجرای منویات مقدس شاهنشاه آریامهر باشند خواه ناخواه هر دستگامی که نخواهد یا نتواند خود را با اصول آن آشنا سازد ومقدورات ومساعی عوامل خود را در مسیر تحقق این رسالت بزرگ تاریخی ومطبی قرار دهد در حقیقت ضرورت وجودش منتهی وبجرم تکاهل وتسامع در پیشگاه ملت مجرم وقابل مواخذه خواهد بود . سازمان تأمین خدمات درمانی بالهام گرفتن از روح انقلاب در چند سال اخیر کوشیده است تا با نوسازی تشکیلات خویش هر چه بیشتر در

اجرای وظیفه ای که برعهده دارد توفیق حاصل نماید و از این راه بحفظ و افزایش نیروی انسانی و قدرت فعاله کارمندان دولت و مؤسسات مخصوصی روستائیان که در حقیقت هسته مرکزی اجرای اصلاحات اجتماعی واداری و اقتصادی کشور میباشند باری کف و در این راه توانسته است به - موفقیت های چشم گیری در امر درمان طبقات مختلف اجتماع دست یابد .

منظور این اینجانب از انتخاب موضوع پایان نامه شناسائی نقش و دامنه فعالیت سازمان خدمات درمانی در سطح کشور و اینکه از بدو تأسیس این سازمان تا چه حد توانسته است در ادامه خدمات تندرستی و رفاهی در سطح کشور به موفقیت هایی نائل آید . روش تحقیق در این پایان نامه استفاده از پرسشنامه و مصاحبه کتبی و شفاهی با افراد مختلف اجتماع و واحد های سازمان و مؤسسات و افرادی که بطریقی با سازمان همکاری درمانی دارند بوده است قبلاً از استادان ارجمند جنابان دکتر فریدون امینی استاد راهنما و دکتر باقر قائمیان استاد و مدبر گروه خدمات بهداشتی در راهنمایی و ارائه تسهیلات مفید و ارزنده تشکر و قدردانی نمائیم توفیق همه کارکنان دانشکده بهداشت بو بزه جناب آقای دکترندیم رئیس باارزش دانشکده بهداشت که شب و روز در جهت رفاه و تربیت دانشجویان میاندیشید و جناب آقای دکتر امینی که سالهاست

و درمان تحقیقات ارزنده‌ای در کشور پیروزه طرح تحقیقاتی " نحوه توسعه خدمات پزشکی و بهداشتی در ایران " در استان آذربایجان غربی نموده است و جناب آقای دکتر قرائمان استاد و مدیر گروه خدمات بهداشتی در آموزش و تربیت مدیران آینده بیمارستانها سهم بسزایی دارد از خداوند بزرگ خواهانم. هدف اصلی اینجانب از موضوع پایان نامه بررسی وضع موجود در استان در سطح کشور و سازمان های ارائه دهنده خدمات درمانی و مقایسه وضع در استان کشور مابا سایر کشورها و تجزیه و تحلیل آن ارائه و پیشنهادات لازم و مفید در امر درمان. زیرا در نهایت بهر از تحول امروز توجه بر رشد سریع و تغییراتی که در جهات و جوانب مختلف وجود دارد و در نظر گرفتن حجم فراوان اطلاعات و دانش پزشکی و روشهای معمول خدمات درمانی و بهداشتی بدون در نظر گرفتن شرایط منطقه‌ای و محلی و محدودیت های خاص آن منطقه کافی نمیباشد.

بالغ بر چهل سال است در کشور ما اصول پزشکی نوین و برقراری موازین درمانی و بهداشتی مورد توجه قرار گرفته و اقدامات متعددی در جهت ارتقاء سطح بهداشت و درمان مردم ایران صورت پذیرفته است و این توجه در دوران انقلاب شاه و مردم بنحو چشمگیری افزایش یافته است که پیشرفتهای قابل توجهی نیز بدنیال داشته است ولی بسبب تعدد سازمانهای بهداشتی و درمانی در

کشور مسئولان امر مدبریت صحیح در کلیه مراحل طرح ریزی اجرای برنامه‌ها و ارزش مایی اثرات فعالیت های مختلف سازمانها به میزان قابل توجهی در باره کاری و تقسیم ناموزون منابع و اعتبارات موجود است بنحوی که نظام موجود خدمات تندرستی کشور دچار کمبود ها و نارسائی های متعددی است که بپایستی در اصلاح وضع موجود و توسعه بیشتر خدمات بهداشتی و بهزیستی که از کیفیت مناسبی برخوردار بوده و پوشش لازم را تأمین نماید اقدام نمود با توجه به اینکه در هر اجتماعی برنامه‌های بهداشتی و بهزیستی ارتباط ناگسستنی با خدمات سایر بخش های توسعه و عمران اجتماع دارند لذا اجزاء مختلف خدمات تندرستی (درمان پیشگیری، ترفیع دهنده، و توان بخشی) با استفاده از کلیه اطلاعات و منابع بپایستی در داخل یک سلسله تحت عنوان شبکه بهداشتی و بهزیستی ادغام شده در قالب برنامه های پیشرفت اقتصادی و اجتماعی تدوین و عرضه گردد.

تاریخچه و اهمیت بیمه درمانی در ایران :

فکر بیمه خیلی قدیمی است زیرا بشر در طول زندگی خود همیشه مواجه با خطرات مختلف است این خطرات ممکن است زندگی، دارائی، سلامتی و - خوشبختی او را مورد تهاجم قرار دهند بهمین علت بشر همیشه در فکر آن بوده که مورد حمله عوامل خطرناک، قرار نگیرد و یا اگر قرار گرفت آسیب کمتری ببیند لذا امروز بیمه درمانی جلوگیری از خطرات بیماری و بهبود بیماری در زمان وقوع خطر میباشد و بنحوی خسارت وارده را جبران کند تاریخچه آن در ایران : از سال ۱۳۲۸ شمسی مطابق با ۲۵۰۸ شاهنشاهی اول دفعه وزارت فرهنگ سابق با شرکت سهامی بیمه ایران برای کارکنان آن وزارت خانه منعقد نمود که با پرداخت ۲٪ حقوق که یک درصد آن سهم کارمند و یک درصد آن سهم کارفرما یا وزارتخانه مزبور بیمه درمانی محدودی استفاده نماید پس از چهار سال در سال ۲۵۱۲ شاهنشاهی یعنی در حدود ۲۴ سال قبل اولین قرارداد بین وزارت دارائی و شرکت سهامی بیمه ایران جهت بیمه کارمندان دولت منعقد گردید که با اعتبار سالانه بیست میلیون ریال وزارت دارائی سابق به شرکت بیمه میپرداخت تا عده‌ای از کارمندان در حدود یکصد هزار نفر دولت به استثنای کارکنان آموزش و پرورش از آن بعنوان انفرادی استفاده نمایند و لسی

کارکنان دولت حق بیمه ای نمی پرداختند .

این قرارداد تا سال ۲۵۳۲ شاهنشاهی مورد عمل بود و محدودیت

های پندی داشت .

۱- حداکثر اعتبار سالانه برای هر نفر بیمه شده فقط ده هزار ریال بود

اگر فرغاً اعتبار مزبور در فروردین ماه تمام میشد تا پایان سال بیمه شده از

مزایای دولتی محروم بود .

۲- در موقع مراجعه به پزشک متخصص با پستی معرفی نامه کتبی از بیمه

قبلاً گرفته میشد .

۳- نسخه هایی که بهای داروی آنها از ۲۵۰ ریال بیشتر میشد با پستی

بتائید و گواهی بیمه میرسید و الا در روخانه از تحویل داروی آن خودداری -

میکرد .

۴- جمع کلیه پزشکان طرف قرارداد که فقط مراجعه به آنها مجاز

بود در تمام کشور به دست نفر نمیرسید .

۵- صد و در فترجه المثنی حداقل ششماه طول میکشید تا صادر و تحویل

گردد .

۶- بهت در صد کلیه هزینه ها اعم از بیمارستانی و سرپایی بعهد بیمه

شده بود .

۷ - فقط شخص بیمه شده که شاغل خدمت بود میتواند استفاده

نماید و بقیه عاقله او از مزایای درمانی محروم بودند همچنین بازنشستگان و موظفین

و مستمری بگیران به هیچوجه نمیتوانستند استفاده درمانی نمایند .

۸ - چون پرداخت حق بیمه محدود بود کوشش میشد تعداد بیمه شده

در حداقل باشد خلاصه این محدودیت ها و نارسائیهابصورت غیر پسندیدهای

گذشت و تا سال ۲۵۲۳ بموجب قانون ادغام بهداری های بیمه کارمندان دولت

از شرکت بیمه مجزایه وزارت بهداری سابق واگذار گردید جمعا در تمام کشور

یک صد هزار بیمه شده بود با شروع انقلاب شاه و ملت فراهم شدن امکانات مادی

و معنوی و تملیحات و راهنمائیهای ارزنده رهبر عزیز ملت ایران تعداد بیمه

شدگان روبه افزایش گذاشت و محدودیت های تدریج مرتفع گردید بطوری که

در سال ۲۵۳۱ قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت بتصویب

رسید . باتوجه به ماده اول این قانون که عینا "نقل میشود" دولت مکلف است

خدمات درمانی کلیه کارکنان وزارت خانه ها و موسسات دولتی وابسته بدولت

و شرکتهای دولتی اعم از شاغل و بازنشسته و موظف همچنین همسر و فرزندان

تحت تکفل آنها و نیز وزارت قانونی کارکنان مذکور تا زمانی که از حقوق و وظیفه